

Bíbliuni

frá 1939, og arbeiðið varð fullført uttan almennan stuðul og aðrar hættir at savna pening inn. Kostnaðurin lá um 225.000 krónur, sum vóru nógvir pengar í 1949.

Bíblían varð send øllum teimum føroysku bløðunum til ummælis, somuleiðis útlenskum bløðum og stovnum, eitt nú Danska-, Skotska-, Bretska og Útlenska- og Amerikanska Bíbliufelagnum.

Ummælini í føroysku bløðunum

Føroysku bløðini skrivaðu øll yvirhøvur góð ummæli. Dimma-lætting, Dagblaðið, 14. September, Tingakrossur, Sosialurin og Føroyatíðindi skrivaðu vøkur orð. Eitt nú sigur G.L. Samuelsen, blaðstjóri á Dimmalætting:

“Til ummælis hava vit fingið sendandi frá “Hinum føroyska Bíbliugrunninum” eitt eintak av fullfíggaðari Bíbliu á føroyskum máli, umsett av Victor Danielsen, missioneri, og prentað á india-pappír av Bókaprent í Tórshavn,

innbundin í skinn í Onglandi...

... umsetarin hevur farið varisliga um tað málsliga og lagt dent á ikki at gera málið so fornt, at tað misskilst...

... sjálvt umsetingararbeiðið stendur sum eitt stórt málsligt dygdarverk hjá einum manni, sum sjálvur hevur vunnið sær fyrisetningarnar til, at hetta risaumsetingarverk kundi fáast í lag.

... undir teimum umstøðum, føroyskar prentsmiðjur vanliga noyðast at arbeiða undir, er hetta eitt merkisverk.”

Einstaklingar skriva

Líggja Húsgarð, bóndi, í Syðrugøtu skrivaði:

“...Tað hevur í øllum londum verið ein merkishending, tá ið Bíblían hevur komið út á landsins egna máli. Vit, eitt fólk so fáment og ungt, og tó so gamalt og fraskilað øðrum fólki, hava fingið bíbliuna, áðrenn vit hava fingið fólkafrælsi, júst eitt mannaminni aftan á, at

menn settu sær til máls at fáa móðurmálið til heiður og æru í hesum landi og at fáa føroyingar at ganga fram í øllum lutum.

Við bíbliuumsetingini hevur Victor Danielsen avrikað eitt verk, sum føroyingar kunnu vera stoltir av; við hesum verki er hann komin mitt inn ímillum hitt føroyska fólkið. Hann hevur givið Føroya fólki ein skatt, sum bara tann kann geva, ið hevur góðsku til fólkið og ta søk, sum hann arbeiðir fyri...

Hin heilaga skriftin hevur fingið ein málbúna so fagan og fríðan. Við teimum evnum, sum Victor Danielsen hevur, tora vit at líta á, at føroyingar hava fingið eina góða bíbliuumseting...

Tað má vera ein heiðurssøk at hava hina føroysku bíbliuna í heimi sínum. Arbeiðið er snotuligt og væl úr hondum greitt...”

Gudmund Bruun, prestur skrivaði:

“Tað er mær ein gleði, at Føroya fólk nú hevur fingið bíbliuna alla á móðurmálinum.

... Ofta er málið gott, og tað

hevur eydnast V. D. væl at finna góð føroysk orð og orðafelli..

Vit hava orsök til at takka fyri, at V.D. fór undir hetta starvið og var so áhaldin, at verkið er lokið...”

Tórarinn Evensen skrivaði:

“Hetta er størsta bókliga verk, ið er avrikað í Føroyum, og tá ið ein hugsar um, at bíblían altíð hevur verið ein aðalstuðul undir siðmenningini í kristnum londum, og eisini um tann ómetaliga málsliga týðning tað hevur, at bókin er til á móðurmálinum, so er ikki at ivast í, at bíðað hevur verið eftir henni í ótolni, síðan tað frættist, at hon var í umbúna...”

Heiðursgáva

Mentanargrunnur Føroya Løgtings gav Victor Danielsen heiðursgávu. Á fundi 4. august 1950 vórðu hesi orð feld niður í gerðabók grunsins:

“Eftir uppskoti frá formanni grunsins varð samtykt, soleiðis sum longu hevur verið havt á máli, at veita Victor Danielsen í Fuglafirði kr. 3000, - sum heiðursløn fyri hansara starv, føroyskum andslívi til frama: Bíbliuumseting, sálmar og týðing av virðismiklum bókum.

Richard Long, P.M. Dam og Jóhan Poulsen

Atfinningar og álop

Men tað vóru ikki bara rósandi og vøkur orð, ið Victor Danielsen og bíbliutýðing hansara fekk. Atfinningar kundu altíð væntast, og natúrligt var, tá ið talan er um eitt so stórt verk sum alla Bíbliuna, at saman við ummælunum var eisini eitt og annað, sum lærdir menn høvdu at filast á.

Í fleiri førum høvdu teir ivaleyst rætt, og sjálvur tók Victor undir við einum og øðrum, teir søgdu. Men tá ið álop vórðu gjørd á bíbliutýðingina, og niðursetandi og vanvirðisliga varð skrivað um týðaran og týðingina, so varð ovboðið!

Eg skal í hesum sambandi ikki endurgeva nakað av blaðkjakinum, ið tók seg upp. Skrivningin byrjaði móti jólum í 1951 og helt fram út á várið og summarið 1952. Hørð orð vórðu skrivað frá báðum pørtum. Eg skal bert nevna, at ikki fyrrenn ivasurningar vórðu settir fram um trúvirði og rættleika føroysku

Bíbliunnar og møguleikan at steðga henni, tók Victor Danielsen sjálvur til pennin.

Viðurkenningin av Bíbliuni

Hóast alla hesa mótstøðu má sigast, at Bíblían kom sigrandi gjøgnum eldroyndina, reið stormin av og hevur verið til ómetaliga signing fyri Føroya fólk. Hon er aftur og aftur prentað í nýggjum uppløgum og støddum. Tilsamans er hon, síðani hon kom út, prentað í umleið 50.000 eintøkum.

Umframt tann veldiga andaliga týðning, ið Bíblían hevur havt her heima á landi, hevur hon havt ómetaliga stóran týðning fyri føroyska málið.

Hans Jákup Debes, prefessari sigur:

“Í tjóðskaparligum sambandi kom (brøðrarørslan) at virka undirskundandi í spurninginum at nýta føroyskt sum heilagt mál... brøðrasamkoman fór nógv fyrr enn fólkakirkjan at virka á móðurmálinum og kanska gjørdi sítt til, at kirkjan sum stovnur gav eftir í málspurninginum.”

Endi

Til endans skal eg siga, at vit tilbiðja ikki menniskju, men okkum er álagt at geva teimum heiður, sum heiður eru verd, og at elstar og góðir fyristøðumenn “skulu verða hildnir tvífoldan heiður verdir, mest teir, sum arbeiða í talu og læru” (1. Tim. 5, 17). Ein slíkur var Victor Danielsen!

Men sjálvur hevði hann, sum tann eyðmjúki maður hann var, ikki hildið seg verið verdan tann heiður, ið sýndur er honum í dag!

Tí vil eg vegna brøðrasamkomurnar í Føroyum takka Fugla-fjarðar býráði, mentanarnevndini, standmyndanevndini og øllum fuglfirðingum fyri minnisvarðan, tit hava reist gudsmanninum og hinum, á sinni, sjálvum øðrum, av føroyingum kosna 20. aldarinnar rithøvunda, Victor Danielsen til heiðurs!